

Naben: Den høitærede Indenrigsminister udtalte sig iaar omtrent paa samme Maade som ifjor. Han udtalte dengang — og det gjorde han ogsaa idag, — at man ved Udstedelsen af extraordinære Hjemstedsbeviser gik ud fra visse Regler, og at disse Regler vare givne ved Folkethingsudvalgets Betænkning. Jeg kender nu temmelig godt denne Udvalgsbetænkning, og jeg har gienemlæst den igjen for nylig. Jeg kan imidlertid ikke faae Andet ud af denne, end at den hovedsagelig dreier sig om at give Indenrigsministeren Ret til gennem § 2 at meddele ogsaa Andre extraordinære Hjemstedsbeviser end dem, der have Ret til at vente sig Hjemstedsbevis meddelt efter § 1. Det er den røde Traad, der gaar igjennem Udvalgets Betænkning, hvilket har faaet sit Udtryk i § 2, hvorved man har givet Indenrigsministeren Ret til at raade Bod paa Tilfælde, hvor det maatte være rigtigt og passende ikke at behandle Folk for strængt i denne Henseende. Men isørigt vil jeg tillade mig at udtale, at en Betænkning er ingen Lov. Jeg har vel hørt, at der tidligere er fremkommet Udtalelser i Rigsdagen om, at vedkommende Minister skulde rette sig efter Udtalelser i Udvalgsbetænkning ligesom efter, hvad der staar i Loven; men jeg har aldrig tidligere hørt, at nogen Minister har villet gaa ind paa at rette sig efter, hvad der staar i en Betænkning, at sætte Betænkningens Ord ved Siden af Lovens Ord. Jeg gjentager: En Betænkning er ingen Lov; og denne Betænkning er desuden fremkommen under helt andre Forhold, end de nuværende. Den Gang var der ganske vist Ingen af os, der sad i Udvalget, der tænkte paa Andet, end paa Udvandringerne i de omtalte 6 Aar fra 14de November 1864 til 14de November 1870; men senere er der kommet et andet Moment til, og det er disse unge 17aarige Udvandrere, som i Kraft af deres Indfødsret her i Landet indvandre hertil. Dem tænkte vi, som sagt, ikke paa dengang, og hvis vi havde tænkt paa dem, vilde Betænkningen ganske vist have kommet til at lyde anderledes; men, som sagt, jeg kan ikke faae Andet ud, end at den røde Traad, der gaar igjennem Udvalgets Betænkning, er, at den høitærede Indenrigsminister skulde have en Berettigelse til at meddele Hjemstedsbeviser efter en langt større Maalestok end den, der var ham tilstedt efter Lovens § 1.

Indenrigsministeren (Steel): Den ærede anden Forespørgger (Kermansen) udtalte, at det var besynderligt og ikke forstaaeligt, at Individet, der havde Indfødsret her, saaledes som de Slesvigerere have, der ere fødte før Fredstraktaten af 1864, og som desuden toge Ophold her i Landet og derved erhvervede undersaatlige Rettigheder og Pligter, ikke skulde have Forsørgelsesret her i Landet. Det er Forhold, der er noget vanskelige, og Forholdene hos os ere vanskelige end andre Steder, fordi vi have det dobbelte For-

hold med Indfødsret og med borgerlige Rettigheder, der flyde af Undersaatsforholdet, som stiftes alene derved, at Personerne tage Ophold her i Landet. Jeg tror nu, at det vilde være overmaade uheldigt og kun lidet sigtende til det Niemed at faae en fuldstændig Klarhed af de paagaaende temmelig vanskelige Forhold, om vi her under de nuværende Forhold skulde diskutere Betingelserne for Forsørgelsesret her i Landet. Jeg er først og fremmest i det uheldige Tilfælde at maatte trække det korteste Rod lige overfor Stemninger her i Thinget, naar jeg skal gaa til den tørre Fortolkning lige overfor det ærede Medlems følelsesfulde Udtalelser. Sagen er nemlig den, at en Mand, der har Indfødsret her og ved Ophold i Landet tillige har borgerlige Rettigheder, ikke derfor er forsørgelsesberettiget her i Landet før efter Forløbet af en vis Tid. Naar det ærede Medlem hentydede til den Forskel, der var paa Slesvigeres Vilkaar, naar de komme her til Landet, og paa Fremmedes Vilkaar, saa ser det, som Forholdene nu ere, ganske vist besynderligt ud, at der behøves for en Slesviger 15 Aars Ophold i en Kommune for at erhverve Forsørgelsesret, medens en Fremmed kan erhverve den ved 5 Aars Ophold i en Kommune. Det er Forhold, der kunne give Anledning til Overveelse, og jeg tør i dette Dieblit ikke sige, om der kunde være Anledning til at søge dette Forhold forandret; det vil jo ikke bero alene paa os ensidig, det maatte afhænge af Forhandlinger med vor Nabo-stat, og Afgjørelsen af Spørgsmaalet vilde vel væsentlig fra begge Sider komme til at afhænge af, hvilke Fordele eller Ikke-Fordele i materiel Henseende man troede at kunne trække ud af Afgjørelsen af denne Sag. Jeg skal imidlertid gjøre den til Gjenstand for Overveelse. Jeg skal, som sagt, indrømme det ærede Medlem, at det ser noget besynderligt ud; men naar det ærede Medlem nu igjen fremtalte de stærke Følelser ved at sige, at Folk, som komme herind for at tjene Penge, vinde Forsørgelsesret ved et Ophold paa 5 Aar, medens Slesvigerere, som komme herind tvungne af den haarde Nødvendighed, vigende for uheldige politiske Forhold og givende efter for Følelsen for deres gamle Fædreland, ikke vinde Forsørgelsesret paa kortere Tid end 15 Aar, maa jeg dog gjøre opmærksom paa, at Udgangspunktet for denne Forespørgsel var Spørgsmaalet om, i hvilket Tilfælde Ministeren ansaa sig berettiget og foranlediget til at meddele Hjemstedsbeviser, men saadanne Beviser — og det er egentlig Hovedsagen, det, hvorom det dreier sig — tildeles ikke Folk, som tvungne af de Forhold, der nu eksistere i Slesvig, ere vandrede til Danmark, for her at søge Tilflugt, men tildeles Folk, der ville vende tilbage til Slesvig, for at leve under Beskyttelse af Hjemstedsbeviserne, som gjøre dem det muligt at fortsætte deres Bedrift ernerede. Jeg vil paa ingen Maade drage de varme Følelser i Tvivl, som der